

MARGARET F. POWERSOVÁ

STOPY VPIESKU

Jednej noci sa mi prisnil sen.
So svojím Pánom
som po nábřeží kráčala.
Na temnom nebi sa premietali
obrazy z môjho života...

MOTÝČ

SKUTOČNÝ PRÍBEH O BÁSNI,
KTORÁ INŠPIROVALA MILIÓNY ĽUDÍ.

STOPY
VPIESKU

MARGARET F. POWERSOVÁ

STOPY VPIESKU

SKUTOČNÝ PRÍBEH O BÁSNI,
KTORÁ INŠPIROVALA MILIÓNY ĽUDÍ.

VYDAVATEĽSTVO MOTÝĽ

Footprints: The True Story Behind the Poem That Inspired Millions

Copyright © 1993 by Margaret Fishback Powers.

Published by arrangement with HarperCollins Publishers Ltd, Toronto, Canada.

All rights reserved.

Preložil © Jozef Šajda, 1997

Báseň *Stopy v piesku* preložila: Magda Žáryová.

Grafická úprava: Zuzana Ondrovičová

Foto na obálke: Jaromir Chalabala/Shutterstock

Preložené z anglického originálu, ktorý vyšiel vo vydavateľstve Collins Publishers Ltd, Toronto, Canada.

Vydalo: Vydavateľstvo Motýľ, s. r. o., 1997, 2023

Vydanie druhé. Rok vydania 2023

www.vydavatelstvomotyl.sk

Tlač: TBB, a. s., Banská Bystrica, Slovensko

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme, ani nijakými prostriedkami bez písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-8164-345-3

*Mojej mame Edith Elme Fishbackovej a čestnej pamiatke
môjho otca Clarenca Henryho Fishbacka.*

Podakovanie

Ďakujem svojim dlhoročným priateľom Lilian Whiteovej, svojej učiteľke a jej manželovi Kenethovi, svojim úprimným priateľom a poradcom Dr. Barrymu a Audrey Mooreovi, nášmu priateľovi a dôverníkovi v manželskom spolunažívaní pánu Beverlymu, jeho manželke a ich rodine, ako aj Dr. Thomasovi a Susan Standleeovej a ich rodine za úprimné priateľstvo, ďalej herečke, našej podporovateľke a dlhoročnej priateľke Jeanette Clift-Georgeovej, Fredovi a Elaine Burnettovcom, ako aj Alma Frederickovi a Normanovi a Florence De Rosiersovcom, našim verným priateľom ďaleko od domova, a tiež reverendovi Johnovi Ballardovi, všetkým za povzbudzovanie a podporu v mojej práci, strýkovi Reddovi Harperovi, hercovi a spevákovi, ktorý zomrel v roku 1992, misionárovi Williamovi Hendleymu, ktorý sa zúčastnil na víkende venovanom „Stopám v piesku“, a napokon svojmu manželovi Paulovi a našim drahým dcérkam Christine Michelle a Paule Margarete.

Moja osobitná vďaka patrí spisovateľke Helen Hosierovej z Texasu, redaktorke Helen Jenkinsovej z Calgary,

*vydavatelke Gene Gorrellovej z Toronta, ďalej rodine Kelly-
ovcov z Toronta a Claudovi Primeauovi a Nancy Colberto-
vej z vydavateľstva Harper-Collins v Toronte.*

PRVÁ KAPITOLA

Trojnásobné utrpenie

*Tí však, čo dúfajú v Pána,
dostávajú novú silu,
získavajú krídla ako orly,
utekať budú a neustanú,
budú putovať a neomdlejú.*

Izaiáš 40:31

„**J**ááj, ako je dobre byť doma,“ povedala som pozorajúc na relaxujúceho Paula, svojho manžela. Vstali sme zavčas ako tie vtáky pred našimi oknami.

„Len si toho uži čo najviac, Margie,“ odpovedal Paul, „lebo zajtra tu už nebudeme.“

„A kam zasa pôjdeme?“ spýtala som sa s obavou v hlase.

„Do Vancouveru...“

Práve sme sa vrátili z dvojmesačného turné po cirkevných táboroch v štáte Washington. Leto bolo vždy našou najrušnejšou sezónou. Naša služba „maličkým“, teda deťom, v rámci ktorej sme sa venovali evanjelizácii mládeže – príprave a usmerneniu na duchovný rast –, nás potrebovala pri realizácii týchto mládežníckych táborov. Niežeby nás to neoslovilo a neuspokojovalo, veď to bol jeden z našich snov –, ale v polovici leta sme už boli značne unavení a potrebovali sme oddychovať doma v Coquitlame, v Britskej Kolumbii.

Teraz bol august. Keď som sa pozrela do nášho cestovného kalendára a videla som tam dátum: pondelok 7. augusta 1989, hneď sa mi začali robiť kruhy pred očami od neradosných spomienok. Tento dátum bol totiž navždy zapísaný do našej pamäti ako čierny, nezabudnuteľný deň troch bolestných udalostí, ktoré nás poznačili na celý život.

V ten pondelok zavčas rána sa ozval telefón.

„Zostaň ležať, ja to vezmem,“ povedala som manželovi.

„Ahoj, mami, ako sa darí?“

„To je Paula,“ naznačila som ústami Paulovi.

„Všetko je v poriadku,“ ubezpečila som našu dcéru, „ale práve sme hovorili, ako je dobre byť doma.“

„Aha... v tom prípade by som sa asi nemala pýtať...“ a urobila prestávku.

No poznala svojich rodičov a ich slabosť pre deti, a preto hneď pokračovala.

„Mohli by ste naložiť auto deťmi a zísť s nami do Golden Ears na piknik k Nízkym vodopádom?“

Golden Ears bol rozsiahly provinčný park, vzdialený asi šesťnásť kilometrov.

„Potrebovali by sme nejaké auto, ten náš kamarát s autom nám odriekol...“ Opäť prestávka. „Ak by ste nám chceli pomôcť, mohli by sme sa stretnúť pri kostole, čím skôr, tým lepšie. Všetci na nás už netrpezlivo čakajú.“

Pozrela som na Paula.

„Okej, hneď ideme,“ sľúbila som, lebo som vedela, ako Paul zareaguje. Nebolo nič na svete, čo by pre deti neurobil. Jeho detstvo bolo veľmi traumatické.

„Príďte, len čo budete môcť,“ povedala Paula uvoľnene.

„Ďakujem, mami, vedela som, že na teba a ocka sa môžem vždy spoľahnúť. Nezabudnite si vziať plavky a obleč si šortky.“

Rýchlo som si natiahla plavky, na ne navliekla akési šortky, navrch plášť, čo som mala predvčerom.

„Ešte musím povykladať haraburdy z vreciek,“ povedala som, lebo som zacítila plné vrecká.

„Teraz sa nezdržuj upratovaním svojich vreciek,“ povedal Paul a už sme aj vychádzali z dverí nášho domu. Počas krátkej cesty ku kostolu, kde na nás čakala Paula s ďalšími deťmi, som vo vrecku košeľového žaketu prstami nahmatala fľaštičku Paulových piluliek proti srdcovej nevoľnosti a ďalšiu fľaštičku Tylenolu Extra. V duchu

som si pomyslela: *Prečo sa vždy naložím týmito zbytočnosťami!*

Na ceste z mesta sme sa nakrátko zastavili u McDonalda, deti zostali vzadu v karavane.

„Golden Ears Park, vystupovať!“ zahlásilo žartovne jedno z detí a všetci sme sa smiali.

Zdalo sa, že zažijeme veselý deň. Tešili sme sa, že sme spolu s Paulou a jej mladými priateľmi. Často sme žartovne hovorili medzi sebou a s našimi priateľmi, že naše dcéry, Tina a Paula, nám nedoprajú oddychu a nedovolia nám, aby sme mysleli na svoj vek. Keď ste uprostred mladých ľudí, jednoducho nemáte čas starnúť.

„Aká nádherná obloha!“ povedala som.

Všetci súhlasili, že sme vystihli ten správny deň. Dvakrát predtým už museli výlet zrušiť pre nemožné počasie.

Keď sme prišli na miesto, podobne ako ostatní návštevníci, so smiechom sme vystúpili z auta. Paula sa ujala funkcie inštruktorky skupiny a hovorila o potrebnej opatrnosti, lebo kamene môžu byť klzké. Najmä pri prechode vodou na vrchu Nízkych vodopádov treba stúpať na vyčnievajúce suché kamene. Potom sme sa všetci povyzliekali. Ešte predtým Paula vysvetlila:

„Počúvajte, chalani, je tu vyše desať metrov hlboké jazero plné mrazivej vody, tak žiadne frajeriny, jasné?“

Boli sme hrdí na našu krásnu dcéru. Bola plná lásky k mladým ľuďom a spolu so svojou sestrou Tinou sa tiež zapájali do práce s mládežou. Obidve boli veľmi nadané

na vtipné vyjadrovanie sa v skratkách a pre každého bolo potešením byť v ich prítomnosti.

Keď sme prichádzali k obrovskej skale, pozorovala som Paulu, ako usmerňuje deti, a pritom som obdivovala jej krásne sa vlniace dlhé ryšavkasté vlasy.

Všetci sme prešli veľmi opatrne po šmykľavých kameňoch a vyhľadali sme si na skalách každý svoje miestečko na oddych, aby sme si do vôle užili darov tohto prekrásneho prostredia. S obavami sme sledovali niektorých starších mládencov, nie z našej skupiny, ako sa vrhajú sťahy holubice z vrchu vysokého brala do hlbokého jazera.

„Tá voda je studená ako ľad,“ zavolala som na Paulu, „ako to len môžu vydržať?“

„To neviem,“ zavolala mi späť potriasajúc hlavou. „Som rada, že to nie som ja.“

Paul sa rozhodol, že zostane na druhej strane ďalšieho ľadového jazierka, kde bolo oveľa menej vody a vyzeralo celkom prívetivo. Povedal mi: „Toto je moje miesto, tu si budem čítať.“

Vedela som, že sa chce pripravovať na mítingy vo Vancouveri. Starostlivo to tu poobchádzal, až si našiel miesto aj na obdivovanie krásy okolitej prírody, aj na svoje súkromie.

Videli sme mnoho plavcov, ktorí si užívali studenej vody, i takých ľudí, čo svoje telá vystavovali na skalách slnečným lúčom. Dolu pri dopade vodopádov boli zasa iní, ktorí sa bavili vo vodopádovom jazere alebo

v odtekajúcej rieke. Nemohla som sa ubrániť myšlienke, že by tu mali byť nejaké barikády alebo ohrady a varovné oznámenia pre ľudí, aby si uvedomili nebezpečenstvá týchto miest.

„Je tu krásne,“ poznamenalo ktorési dievča.

„Úplne nebesky,“ pridala som, mysliac tým, že podobne by sme sa cítili, keby sme boli tak blízko k nebu, že by sme sa takmer mohli dotknúť Boha.

Smrek a borovica sa týčili nad nami a filtrovali svojimi vetvami ostré slnečné lúče. Ľadová voda mala nádhernú smaragdovozelenú farbu.

Po chvíli slnenia som sa pozrela na hodinky a zakričala som na manžela.

„Paul, je štvrt na tri.“

Paul zdvihol oči od svojich papierov a naznačil, že ma počul.

Práve vtedy Paula povedala:

„Idem tadiaľ krížom k ockovi.“

Vstala a vydala sa po vyčnievajúcich kameňoch smerom k nemu. Súčasne niekde blízko zaštekal pes, čo ma trochu vyrušilo.

Ako matka, mysliac na jednej strane na dvadsať metrov vysoký vodopád, a na druhej strane na dvanásť metrov hlboké ľadové jazero, zavolať som na Paulu:

„Buď opatrná!“

Sledovala som ako pomaly, krôčik po krôčiku, prechádza po mokrých kameňoch. Aj Paul pozoroval jej pomalé kráčanie po nebezpečných kameňoch. Vstal

a vystrel ruku oproti nej, až príde bližšie. V tom momente sa jej noha šmykla, zakymácala sa a – zrazu padala dolu spolu s vodopádom do víriacej masy studenej vody! Krútnava ju niekoľkokrát pohltila a zasa vyniesla navrch, skôr ako si ktokoľvek z nás uvedomil, čo sa vlastne stalo.

Všetci začali kričať. Vyskočila som na nohy a kričala na ratu. Nijako som nemohla Paule pomôcť. Čo by som mala urobiť? Pozrela som sa letmo ponad vodu na svojho manžela a videla som, ako si pritlačil ruku na prsia a padol na zem. Hneď som vedela, že dostal srdcový záchvat, videla som zmenu farby jeho tváre.

Všetko sa to odohrávalo akoby v spomalenom filme, ale zmätok bol hrozný a ja som sa bála aj o život iných mladých spanikárených ľudí. Na moment som sa obrátila chrbtom k tváram hysterických mladých a vykrikla som:

„Musíme sa modliť! Ó, Bože, pomôž nám!“

Siahla som po náhrdelníku na krku, ktorý mi pred rokom daroval Paul na dvadsiate tretie výročie nášho sobáša. Vrhla som pohľad na orla na čiernom ónyxe a vyslala som k nebu telegrafickú prosbu:

„Bože, ak nám chceš vziať Paulu, nech príliš netrpí a, drahý Bože, zachráň môjho manžela.“

Myslela som si, že naša dcérka je už isto mŕtva. Veď ako by mohol niekto prežiť dvadsať metrov hlboký pád do mrazivo studenej vody? Vedela som, že sa musím dostať k svojmu manželovi, ale inštinktívne som tiež vedela, že nemôžem dôverovať svojim roztraseným nohám

na šmyklavých kameňoch. Práve keď som chcela vstúpiť do jazierka, aby som ho preplávala, niekto z tej strany, kde bol manžel, na mňa zavolať.

„Hodím vám cez vodu remeň, môj syn je tam pri vás, on ho zachytí. Držte sa ho pri plávaní.“

Nevedela som, že manželka toho muža bola zdravotná sestra, ktorá práve v tej chvíli poskytovala pomoc môjmu manželovi. Dnes skoro ráno, keď odchádzali z domu, ten muž bral so sebou remeň, ktorý používal pri venčení psa, a jeho syn sa ho spýtal:

„Načo ti bude ten remeň?“

„Neviem,“ odpovedal a strčil si ho do vrečka.

Teraz som sa toho remeňa držala a plávala som jednou rukou.

Voda bola ľadová, ale vôbec som si to pri plávaní nevedomovala.

Tam dolu nejakí mládenci na skalách pri základni vodopádov zbadali vo vode ľudské telo a mysliac si, že je to mŕtvola, ťahali ho na breh. Akási žena, ktorá sa na skalách slnila, to spozorovala, rýchlo pribehla a ihneď začala s oživovaním. Neskôr som zistila, že táto žena bola zdravotná sestra odborne školená na záchranu topiacich sa.

Zo všetkých síl som sa usilovala vyliezť na kamene a čo najskôr sa dostať k manželovi spolu s mužom, ktorý mi pomáhal s remeňom. Ale vysilená a roztrasená som pri svojom zúfalom pokuse na slizkých kameňoch niekoľkokrát spadla a zlomila som si pravú ruku. Visela mi

pri boku a len čo som vyšla z vody, pocítila som v nej ukrutnú bolesť. Potom som videla ženu, ktorá sa skláňala nad Paulom. Ten muž mi povedal:

„To je zdravotná sestra školená na srdcové prípady.“

„Vďaka Bohu!“ zašeptala som.

Moje telo sa nekontrolovateľne triaslo. Zrazu som si spomenula a povedala sestre, že v mojom ľavom vrecku je fľaštička s Nitrolom, liekom na srdce. Nieкто si všimol moju triašku a zabalil ma do veľkej osušky.

Po chvíli sa sestra obrátila ku mne a pokojne povedala:

„Povedali mi, že to dievča je vaša dcérka. Tam dolu je moja sesternica, ona je zdravotníčka školená na záchranu topiacich sa.“

Odpadla som dozadu na kamene, prekonávajúc pocit vďačnosti, že Paula je azda zachránená. Upadajúc do bezvedomia, počula som ešte zdravotníckine slová:

„To je zlé, nemáme tu nijaké lieky proti bolesti.“

Pokúsila som sa siahnuť do svojho pravého vrecka, ale pohla som iba rukou.

„To je chodiaca lekárň“, povedala sestra, keď našla v mojom vrecku fľaštičku silného Tylenolu Extra.

Prítomnosť obidvoch týchto zdravotných sestier bola prekvapujúca, ale oni to vysvetlili tým, že všetci zamestnanci ich provinciálnej nemocnice boli práve v štrajku, čo bolo príčinou ich výletu k vodopádom. Jeden z plavcov, ktorého sme videli skákať strmhlav do vody, bol zároveň bežcom na dlhé trate. Okamžite vstal a čo

najrýchlejšie bežal k najbližšiemu telefónu, aby zavolať záchranku. Mnohí mladí sa poberali k svojim autám, v túžobnom očakávaní, že sa to všetko skončí nejakým zázrakom.

Prvá dorazila úrazovka a už nás odvážala, keď prišli ambulantné záchranky. Až tie priniesli aj nosidlá.

Štyri hodiny po nešťastí sme už boli v pohotovostných miestnostiach v nemocnici Maple Ridge.

O tretej nadránom som sa dozvedela, že lekári z röntgenového vyšetrenia zistili, že Paula má zranený krk, vyklbenú ruku a poškodené obličky i pečeň. Bola to ťažko zranená mladá žena, ale bola nažive.

Neďaleko odtiaľ, na oddelení intenzívnej starostlivosti, ležal môj manžel napojený na srdcové monitory a umelú výživu. Zavčas ráno prišla k nemu ošetrovatelka a spýtala sa ho:

„Pán Powers, dovoľte mi, aby som sa modlila za vás, vašu dcérku a vašu manželku?“

On prikývol, že áno, a ona sa začala modliť. Keď modlitbu skončila, povedala:

„Myslím, že by vám azda pomohlo, keby som vám prečítala krátku, ale peknú báseň, ktorú mám tu pri sebe,“ a vytiahla z vrečka kartičku. Chytila ho za ruku a tíško čítala:

Stopy v piesku

Jednej noci sa mi prisnil sen.

So svojím Pánom som po pobreží kráčala.

Na temnom nebi sa premietali obrazy z môjho života.

Životný príbeh sprevádzalo dvoje stôp v piesku,

jedny šlapaje moje, tie druhé patrili môjmu Pánovi.

Keď sa mi zjavil posledný obraz,

pozrela som za seba na tie vyšliapané stopy,

a aké bolo moje prekvapenie!

Vidím, že ne jeden raz

sa v piesku črtajú len jedny stupaje.

A bývalo to práve v tých najťažších

a najsmutnejších obdobiach môjho života.

Dlho mi to nedávalo pokoj,

až som sa v rozpakoch k Pánovi obrátila:

„Pane, keď som sa rozhodla nasledovať ťa,

slúbil si, že celou cestou pôjdeš so mnou

a budeš sa mi prihovárať. Ale videla som,

že v tých najbolestnejších chvíľach môjho života

sa v piesku črtali len jedny šlapaje.

Vskutku nechápem, ako si ma mohol nechať samotnú,

keď som ťa najväčšmi potrebovala.“

On zašepkal: „Dieta moje drahé, mám ťa rád

a nikdy ťa samotnú nenechám, nikdy,

ani keď doľahne ťarcha života a osud ťa bude skúšať.

Tie jedny stopy, ktoré si videla,

zostali práve z chvíľ, keď som ťa niesol.“

(Báseň preložila Magda Žáryová)

Keď báseň dočítala, pozrela na manžela a povedala:
„Neviem, kto napísal túto báseň, autor je neznámy.“
Paul trochu zdvihol pravú ruku a povedal:

„Ja to viem, ja poznám autora.“

Prekvapená sestrička si myslela, že Paul nie je celkom pri zmysloch, čo by pri toľkých liekoch ani nebolo čudné. Paul to však zopakoval:

„Poznám autora veľmi dobre... Je to moja manželka.“